

Nieuwsbrief PFR Updates - Nummer 22, 2018

Nummer 22, 2018

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hof

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2018:2298](#) 31-05-2018

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2018:1332](#) 30-05-2018

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2018:1256](#) 23-05-2018

Rechtbank

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2018:2319](#) 29-05-2018

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2018:4931](#) 28-05-2018

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2018:4250](#) 23-05-2018

Uitspraken zonder ECLI

[Europees Hof voor de Rechten van de Mens](#) 26-04-2018

Mohamed Hasan t. Noorwegen

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

RECHTSPRAAK

Vrouw verweert zich in eerste aanleg niet tegen de door de man verzochte echtscheiding, maar gaat wel in hoger beroep van de echtscheiding zelf. De man verzoekt het door de rechtbank aan de vrouw toegekende voortgezet gebruik van de echtelijke woning gedurende zes maanden en de gebruiksvergoeding te berekenen vanaf een eerdere dag van inschrijving dan de latere inschrijving van de echtscheiding door het misbruik van procesrecht van de vrouw. De man verzoekt ook om de alimentatie te limiteren op acht jaar in verband met dit misbruik. Hof wijst het eerste verzoek af en wijst het tweede toe en limiteert op elf jaar (in plaats van de gebruikelijke twaalf jaar).

Voortgezet gebruik echtelijke woning (artikel 1:165 BW)

De man verzoekt te bepalen dat de vrouw tot uiterlijk 7 november 2017, zijnde zes maanden na 7 mei 2017 (de datum waarop de echtscheiding uiterlijk ingeschreven had kunnen zijn als de vrouw hier niet tegen in hoger beroep was gekomen), recht heeft op het voortgezet gebruik van de echtelijke woning. Dit omdat de vrouw misbruik heeft gemaakt van haar procesrecht door in appel te komen tegen de echtscheiding.

Het hof overweegt dat uit de wet volgt dat de termijn van zes maanden waarin de ene echtgenoot jegens de andere – na bepaling van de rechter – bevoegd is de bewoning van een bepaalde woning voort te zetten, aanvangt na de inschrijving van de beschikking tot echtscheiding in de registers van de burgerlijke stand. De wet biedt niet de mogelijkheid deze termijn reeds op een eerder moment te laten aanvangen. Het enkele feit dat de vrouw appel heeft ingesteld tegen de echtscheidingsbeslissing, waaruit de man afleidt dat de vrouw de termijn wilde rekken, is onvoldoende om van de wettelijke termijn van zes maanden na inschrijving van de beschikking tot echtscheiding in de registers van de burgerlijke stand af te wijken. Zowel de termijn van het voortgezet gebruik als de te betalen gebruiksvergoeding gaan lopen vanaf de datum dat de beschikking is ingeschreven in de registers van de burgerlijk

stand.

Limitering partneralimentatie (artikel 1:157 lid 3 BW)

De man verzoekt de partneralimentatie op grond van artikel 1:157 lid 3 BW te limiteren tot maximaal acht jaar, nu de vrouw misbruik maakt van procesrecht door in appel te komen tegen de echtscheiding, teneinde voor een langere periode dan twaalf jaar alimentatie te kunnen ontvangen. In elk geval acht de man het redelijk de duur van de partneralimentatie te verkorten met de periode vanaf de bestreden beschikking tot de datum van de beschikking van het hof. De vrouw heeft in eerste aanleg geen verweer gevoerd tegen het verzoek van de man om de echtscheiding uit te spreken en op het moment dat de vrouw in hoger beroep kwam tegen de bestreden beschikking woonden partijen al anderhalf jaar niet meer samen. Er was geen enkele aanleiding om te veronderstellen dat partijen zich nog met elkaar zouden verzoenen.

De vrouw betwist de stellingen van de man gemotiveerd.

Het hof oordeelt als volgt. De vrouw heeft naar het oordeel van het hof haar standpunt dat zij ten tijde van indiening van haar beroepschrift (mei 2017) nog aanleiding zag voor de veronderstelling dat de man, die haar in januari 2016 reeds had verlaten, mogelijk nog bij haar terug zou komen, onvoldoende onderbouwd. Door toedoen van de vrouw heeft de inschrijving van de echtscheidingsbeschikking een aanzienlijke vertraging opgelopen. Gezien de datum van de bestreden beschikking (7 februari 2017) en de datum waarop de echtscheiding is ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand (16 februari 2018), bedraagt het verschil tussen de datum waarop de echtscheiding ingeschreven had kunnen worden en de datum waarop dit uiteindelijk is gebeurd ongeveer een jaar, zodat het hof, alle omstandigheden in aanmerking genomen, waaronder het feit dat de vrouw gedurende die periode in de echtelijke woning verbleef terwijl de man alle woon- en gebruikerskosten betaalde, het redelijk acht de duur van de termijn waarbinnen de man eventueel gehouden is partneralimentatie te voldoen te verkorten met een jaar, zodat de man nog gedurende maximaal elf jaar aangesproken kan worden om een bijdrage te voldoen in het levensonderhoud van de vrouw.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 31-05-2018

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2018:2298

Zaaknummer: 200.215.533_01 en 200.215.537_01

RECHTSPRAAK

Gerechtelijke vaststelling van het vaderschap zonder DNA-onderzoek. Positie bijzondere curator die in de beschikking van de rechtbank is ontslagen als bijzondere curator, maar van mening is dat dat ontslag nog geen rechtskracht heeft omdat de beschikking niet uitvoerbaar bij voorraad is verklaard.

De vrouw, partner van de vermeende en inmiddels overleden vader van betrokkenen, is in hoger beroep gekomen van de beschikking waarbij het vaderschap is vastgesteld van de vermeende vader over betrokkenen, die geboren zijn uit een relatie van de vermeende vader met een andere vrouw. De vrouw heeft twee kinderen met de vermeende vader. Zij twijfelt over het biologische vaderschap en betwist, zolang er geen honderd procent zekerheid is verkregen door middel van een DNA-test, dat de vermeende vader de vader van betrokkenen is.

De voormalige bijzondere curator stelt in hoger beroep formeel dat de rechtbank hem weliswaar als bijzondere curator heeft ontslagen in de bestreden beschikking, maar dat dit ontslag nog geen rechtskracht heeft omdat de beschikking niet uitvoerbaar bij voorraad is verklaard. Hij gaat er derhalve van uit dat hij bevoegd was om namens betrokkenen, indertijd minderjarig, een verweerschrift in te dienen. De bijzondere curator acht een DNA-test om het vaderschap van de vermeende vader over betrokkenen vast te stellen niet noodzakelijk.

Het hof overweegt ter zake de stelling van de bijzondere curator dat de bijzondere curator door de rechtbank is ontslagen in haar beschikking van 21 april 2017. Zo dit ontslag niet al onmiddellijke werking heeft, dan is dat ontslag toch definitief geworden bij het verstrijken van de appeltermijn, omdat in zoverre tegen het ontslag niet is geappelleerd. Nu betrokkenen ten tijde van de terechtzitting meerderjarig zijn geworden en ter terechtzitting verweer hebben gevoerd en inhoudelijk aansluiting hebben gezocht bij het door de voormalige bijzondere curator ingediende verweerschrift, behoeven de formele aspecten in zoverre geen bespreking meer.

Het hof overweegt ten aanzien van de gerechtelijke vaststelling van het vaderschap dat op

grond van artikel 1:207 lid 1 BW een kind om de vaststelling van het vaderschap van een man kan verzoeken op de grond dat deze man de verwekker is van dat kind, ook al is de man inmiddels overleden. De wet schrijft hierbij niet voor hoe moet worden aangetoond dat een persoon de verwekker is van een kind. Bepaalde omstandigheden kunnen ertoe leiden dat wordt afgeweken van de gewoonte om een DNA-onderzoek te verlangen. Het doen uitvoeren van een DNA-test is namelijk niet vereist (vgl. HR 11 juni 2004, ECLI:NL:HR:2004:AP1318; Rb. Den Haag 11 oktober 2010, ECLI:NL:RBSGR:2010:BO1963). Het hof overweegt dat is gebleken dat de vermeende vader zelf niet twijfelde aan het vaderschap. De vermeende vader en de moeder van betrokkenen hebben verder op 2 november 2000 in een convenant afgesproken dat hij bijdraagt in de kosten van verzorging en opvoeding van de kinderen. Gebleken is dat hij hen ook daadwerkelijk financieel heeft onderhouden en heeft geprobeerd om onder de gegeven omstandigheden toch een vaderrol te vervullen. De twijfels die de vrouw heeft, heeft zij naar het oordeel van het hof zowel in de stukken als in haar antwoorden op de vragen van het hof, onvoldoende kunnen onderbouwen. Het hof heeft daarom de bestreden beschikking bekrachtigd.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 30-05-2018

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2018:1332

Zaaknummer: 200.219.761/01

RECHTSPRAAK

Schriftelijke aanwijzing. GI kan ook na bekrachtiging van de schriftelijke aanwijzing nog een dwangmiddel verzoeken, ondanks dat in artikel 1:263 lid 3 BW is bepaald dat dit tegelijkertijd moet. Anders zou de GI de aanwijzing moeten intrekken en een nieuwe, identieke aanwijzing moeten vaststellen voorzien van een dwangmiddel.

De gecertificeerde instelling (GI) heeft een schriftelijke aanwijzing gegeven betreffende de verzorging en opvoeding van de kinderen. Bij beschikking is deze schriftelijke aanwijzing bekrachtigd en is het verzoek om een dwangmiddel op te leggen afgewezen. De GI verzoekt de kinderrechter thans om alsnog een dwangmiddel op te leggen indien de aanwijzing niet wordt opgevolgd. De GI vindt het in het belang van de kinderen noodzakelijk dat de ouders de schriftelijke aanwijzing opvolgen. Ondanks de bekrachtiging wordt de schriftelijke aanwijzing door de vader onvoldoende opgevolgd. Er ontbreken vaak overdrachten en ook is de inhoud te summier.

De kinderrechter overweegt dat in artikel 1:263 lid 1 BW is bepaald dat de GI tegelijkertijd met het verzoek tot bekrachtiging van een schriftelijke aanwijzing oplegging van een dwangmiddel kan verzoeken. De GI heeft dit ook gedaan, maar dat verzoek is afgewezen. De kinderrechter is van oordeel dat de bepaling dat een dwangmiddel tegelijkertijd met de bekrachtiging kan worden verzocht er niet aan in de weg staat dat de GI ook nog na de bekrachtiging oplegging van een dwangmiddel verzoekt. Een ander oordeel zou er immers toe leiden dat de GI genooddaakt zou zijn een nieuwe – inhoudelijk identieke – schriftelijke aanwijzing te geven en daarvan opnieuw bekrachtiging te vragen, om te bewerkstelligen dat daaraan alsnog een dwangmiddel wordt verbonden. Ondanks de bekrachtiging heeft de vader toch enkele malen nagelaten een overdracht te doen. Om te benadrukken dat de overdrachten echt noodzakelijk zijn, heeft de kinderrechter het verzoek van de GI toegewezen en aan de verplichting tot het doen van overdrachten alsnog een dwangsom verbonden.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 29-05-2018

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2018:2319

Zaaknummer: C/16/458732 / JE RK 18-769

RECHTSPRAAK

Verzoek van de officier van justitie om het geslacht in de geboorteakte van de vrouw te wijzigen in ‘het geslacht is niet kunnen worden vastgesteld’. Rechtbank wijst het verzoek toe.

De rechtbank overweegt over het verzoek van de officier van justitie om de vermelding ‘vrouwelijk’ in de geboorteakte van betrokkene te wijzigen in ‘het geslacht is niet kunnen worden vastgesteld’ als volgt.

De rechtbank is van oordeel dat belanghebbende voldoende aannemelijk heeft gemaakt dat bij haar sprake is van een ambivalent geslacht. Ook heeft zij voldoende aannemelijk gemaakt dat zij de overtuiging heeft dat zij noch man noch vrouw is. De rechtbank acht een nader onderzoek om vast te stellen om welke vorm van interseksualiteit het gaat niet nodig, omdat met het medisch vaststellen van een vorm van intersekse-conditie/DSD nog niet is vastgesteld hoe de betreffende persoon zijn gender beleeft. Deze persoon kan zich – zoals hiervoor overwogen – namelijk volledig man of vrouw of geen van beide voelen. Het is daarom van belang om bij het bepalen van het geslacht te kijken naar de genderbeleving van een persoon in plaats van de fysieke verschijningsvorm of medische conditie. Dit ligt ook in de lijn met de wetswijziging van 1 juli 2014, waarbij de eis van fysieke aanpassing voor transgenders is komen te vervallen.

De huidige wettelijke bepalingen voorzien niet in de mogelijkheid om de geboorteakte van belanghebbende alsnog in overeenstemming te brengen met haar ambivalente geslacht ten tijde van haar geboorte dan wel haar genderbeleving.

Volgens vaste jurisprudentie kan uit artikel 8 EVRM een positieve verplichting voor de staat voortvloeien om de geslachtsaanduiding in de geboorteakte aan te passen aan het geslacht waartoe de betrokkene volgens diens vaste overtuiging behoort. Het is aan de nationale staten gelaten ‘margin of appreciation’ te beslissen of, en zo ja, op welke wijze de wettelijke regeling inzake de geslachtsaanduiding in de geboorteakte moet voorzien. Daarbij dient rekening te worden gehouden met een juist evenwicht tussen het algemeen belang en het individuele belang. Er moet sprake zijn van een ‘fair balance’.

De rechtbank is van oordeel dat, gelet op artikel 2 Universele Verklaring van de rechten van de mens, de Yogyakarta-beginselen, artikel 8 EVRM en de jurisprudentie van het EHRM, door het ontbreken van de mogelijkheid van belanghebbende om het geslacht in de geboorteakte alsnog aan te passen in 'het geslacht is niet kunnen worden vastgesteld', sprake is van een inbreuk op het privéleven, het zelfbeschikkingsrecht en de persoonlijke autonomie van belanghebbende.

Uit artikel 8 EVRM in combinatie met de Yogyakarta-beginselen vloeit naar het oordeel van de rechtbank de positieve verplichting voort tot toewijzing van het verzoek. Door de huidige wetgeving, waarbij belanghebbende haar zelfbeschikkingsrecht deels moet opgeven, is er namelijk geen sprake van een *fair balance*. In het huidige sociale, juridische en politieke klimaat, dient het belang van belanghebbende op juridische erkenning van haar genderidentiteit thans zwaarder te wegen dan het algemeen belang bij handhaving van de huidige wettelijke regelgeving.

Hoewel de rechtbank van oordeel is dat de genderbeleving van doorslaggevend belang is en dat de beleving noch man noch vrouw als zodanig in de akten van de burgerlijke stand opgetekend zou moeten kunnen worden door de vermelding van bijvoorbeeld een X, is dat op dit moment nog niet mogelijk. Het is aan de wetgever om hierin keuzes en wetgeving te maken.

Nu het wel al mogelijk is om in de geboorteakte op te nemen dat 'het geslacht van het kind niet is kunnen worden vastgesteld', zoals is bepaald in artikel 1:19d BW, zal de rechtbank aansluiten bij de huidige letter van de wet en het verzoek van de officier van justitie namens belanghebbende in die zin toewijzen, dat belanghebbende haar geslacht in de geboorteakte kan laten wijzigen in 'het geslacht is niet kunnen worden vastgesteld'.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 28-05-2018

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2018:4931

Zaaknummer: C/03/232248 / FA RK 17-687

RECHTSPRAAK

Partijen zijn in 2011 in Nederland een geregistreerd partnerschap aangegaan. In 2012 zijn zij in Wit-Rusland getrouwd. In 2017 zijn zij in Wit-Rusland gescheiden. De vrouw heeft in Nederland ontbinding van het geregistreerd partnerschap verzocht, alsmede kinder- en partneralimentatie. De rechtbank heeft die verzoeken toegewezen. De man heeft in hoger beroep verzocht de verzoeken van de vrouw af te wijzen. Het hof verklaart de vrouw alsnog niet-ontvankelijk in haar verzoeken.

Het hof overweegt als volgt. De Nederlandse rechter komt op grond van artikel 4 lid 4 Rv internationale bevoegdheid toe om kennis te nemen van het verzoek tot ontbinding van het geregistreerd partnerschap, aangezien het geregistreerd partnerschap in Nederland is aangegaan. Het hof is evenwel van oordeel dat, gelet op het in het buitenland gesloten huwelijk tussen partijen, geen voor ontbinding vatbaar geregistreerd partnerschap voorligt. Het hof legt dat als volgt uit.

Vast staat dat partijen op 17 augustus 2011 te Amsterdam een geregistreerd partnerschap met elkaar zijn aangegaan. Eveneens staat vast dat dit geregistreerd partnerschap niet wordt erkend in Wit-Rusland, om welke reden partijen op 21 april 2012 in Wit-Rusland met elkaar in het huwelijk zijn getreden. Dat partijen met deze huwelijksluiting kennelijk hebben beoogd een einde te maken aan hun geregistreerd partnerschap, althans dit geregistreerd partnerschap te doen overgaan in een huwelijk, blijkt uit de omstandigheid dat zij gezamenlijk om inschrijving van dit huwelijk hebben verzocht in de burgerlijke stand in Nederland. Hieruit volgt dat het nimmer de intentie van partijen is geweest om een hinkende rechtsverhouding in het leven te roepen en in stand te laten, waarbij zij naar Nederlands recht als geregistreerde partners zouden gelden en naar Wit-Russisch recht als echtgenoten.

Volgens artikel 1:80c lid 1 sub e BW eindigt het geregistreerd partnerschap door omzetting van het geregistreerd partnerschap in een huwelijk. Artikel 1:80g BW regelt de wijze van omzetting ten overstaan van de ambtenaar van de burgerlijke stand in Nederland. In het onderhavige

geval ontbreekt een in deze bepaling bedoelde akte van omzetting van het geregistreerd partnerschap in een huwelijk. Dat neemt niet weg dat het geregistreerd partnerschap van partijen, volgens het hof, door de huwelijkssluiting op 21 april 2012 in Wit-Rusland, is omgezet in een huwelijk, aangezien in rechte vaststaat dat dit huwelijk ingevolge het recht van de staat waar de huwelijksvoltrekking plaatsvond rechtsgeldig is (artikel 10:31 lid 1 BW) en dit huwelijk vatbaar is voor erkenning in Nederland. Van een strijd met de openbare orde is volgens het hof geen sprake, nu door de huwelijkssluiting in Wit-Rusland, een einde is gekomen aan het geregistreerd partnerschap en zich daarom niet de situatie voordoet waarin de erkenning van een buitenlands huwelijk afstuit op de grond dat een van de echtgenoten op het tijdstip van de sluiting van het huwelijk reeds een geregistreerd partnerschap had gesloten (artikel 10:32 BW). Het hof vernietigt de beschikking van de rechtbank en verklaart de vrouw niet-ontvankelijk in haar verzoeken.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 23-05-2018

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2018:1256

Zaaknummer: 200.215.902/01

RECHTSPRAAK

Echtscheiding. De vrouw verzoekt echtscheiding. Partijen hebben de Syrische nationaliteit. De vader van de vrouw heeft buiten de vrouw en de man om bewerkstelligd dat de vrouw en de man in Syrië als gehuwd staan geregistreerd. De man heeft geen volmacht verleend of anderszins toestemming gegeven om in Syrië het huwelijk te sluiten. De rechtbank is van oordeel dat tussen de vrouw en de man geen huwelijk tot stand is gekomen. De rechtbank verklaart de vrouw niet-ontvankelijk in haar verzoek.

De vrouw heeft verzocht de echtscheiding tussen partijen uit te spreken. Partijen hebben de Syrische nationaliteit. Artikel 10:31 lid 1 BW bepaalt dat een buiten Nederland gesloten huwelijk dat ingevolge het recht van de staat waar de huwelijksvoltrekking plaatsvond rechtsgeldig is of nadien rechtsgeldig is geworden, als zodanig erkend wordt. Voorts bepaalt het vierde lid van dit artikel dat een huwelijk vermoed wordt rechtsgeldig te zijn, indien een huwelijksverklaring is afgegeven door een bevoegde autoriteit.

De vrouw heeft geen origineel gedateerd en gewaarmerkt afschrift van de huwelijksakte overgelegd. Zij heeft daartoe verklaard dat het voor haar nagenoeg onmogelijk is de originele huwelijksakte uit Syrië te laten komen. De vrouw was in Syrië verloofd met de man. Haar ouders verboden haar hem op zijn vlucht naar Nederland achterna te gaan. Ongeveer twee jaar later is zij de man toch achterna gekomen. Dit uitdrukkelijk tegen de zin van haar ouders, omdat zij niet getrouwd was. Om die reden heeft haar vader – buiten partijen om – alsnog bewerkstelligd dat zij in Syrië als gehuwd staan geregistreerd.

Ter gelegenheid van de mondelinge behandeling heeft de man, desgevraagd, verklaard dat hij geen volmacht aan een advocaat heeft gegeven om het huwelijk te sluiten en dat hij ook geen toestemming daartoe heeft verleend. Nadat de vrouw naar Nederland was gekomen, hoorde hij dat de vrouw tegenover de IND heeft verklaard dat zij met de man was gehuwd. Tot dan toe was hij niet op de hoogte van het bestaan van een huwelijk.

Volgens Syrisch recht is voor de huwelijksvoltrekking van moslims toestemming vereist van

de districtsrechtbank. Een huwelijk naar islamitisch recht komt tot stand door een overeenstemmende wilsverklaring van beide, gelijktijdige aanwezige huwelijkskandidaten en twee handelingsbekwame getuigen (twee mannen of één man en twee vrouwen), ten overstaan van een rechter. Een akte met betrekking tot de huwelijksovereenkomst wordt opgemaakt door de rechter en wordt toegezonden aan een ambtenaar van de burgerlijke stand. Huwelijken worden geregistreerd bij de Civil Status Administration van het district waar het huwelijk is voltrokken (artikel 45 SLPS).

Uit de door de vrouw overgelegde kopie van een in de Engelse taal gestelde '*Marriage Deed*' blijkt dat de huwelijksvoltrekking buiten aanwezigheid van zowel de man als de vrouw tot stand is gekomen en dat twee advocaten als gemachtigden hebben opgetreden. De rechtbank is van oordeel dat tussen partijen geen rechtsgeldig huwelijk tot stand is gekomen, nu geen van beide partijen bij de vermeende huwelijksluiting aanwezig was en zij beiden hebben aangegeven daarvan pas achteraf te hebben gehoord. De rechtbank heeft de vrouw daarom niet-ontvankelijk verklaard in haar verzoek om tussen partijen de echtscheiding uit te spreken.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 23-05-2018

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2018:4250

Zaaknummer: C/15/261285 / FA RK 17-3944

RECHTSPRAAK

Mohamed Hasan t. Noorwegen

Volledige uitsluiting van contact tussen ouder en kind. Adoptie bij leven van de ouder. Uitzonderlijke omstandigheden. Ernstig huiselijk geweld. Meerdere periodes van uithuisplaatsing. Extreme kwetsbaarheid van de kinderen. Kinderen zeer gehecht aan de pleegouders. Risico van geweld en ontvoering. Kinderen geen hechting met biologische ouders. Door verzwakte banden met ouders is eerder een rechtvaardiging voor inmenging.

Twee kinderen werden in 2008 en 2010 geboren uit een relatie tussen klaagster en C., een relatie die gekenmerkt werd door veelvuldig en ernstig partnergeweld. Klaagster en C. zijn beiden van Iraaks-Koerdische afkomst. Vanwege dit geweld werden de kinderen twee keer met spoed uit huis geplaatst. Klaagster kreeg aanwijzingen van de kinderbeschermingsinstantie dat zij afstand zou moeten nemen van C. Zij kreeg de keuze tussen verblijf in een vrouwenopvang of uithuisplaatsing van de twee kinderen. Nadat C. een poging had gedaan om haar te wurgen, weigerde klaagster om in de strafzaak tegen hem te getuigen. Evenmin gaf ze haar huisarts toestemming om zijn geheimhoudingsplicht te doorbreken. Terwijl de autoriteiten bezig waren om te beslissen of een gewone uithuisplaatsing nodig was (in 2011), werden de kinderen door twee gewapende mannen ontvoerd tijdens een begeleide ontmoeting tussen klaagster en de kinderen. Vanwege de ontvoering besliste de Raad voor de Kinderbescherming (de Raad) dat de ouders geen contact meer met de kinderen zouden hebben en werden de kinderen uit huis geplaatst op geheime adressen. De Raad oordeelde dat klaagster onder de invloed van C. verkeerde en dat ze niet in staat was om de kinderen tegen hem te beschermen. In 2012 sprak de rechtbank de uithuisplaatsing uit.

In 2013 besliste de Raad om het gezag van de ouders te beëindigen en om adoptie door de pleegouders uit te spreken. De volgende overwegingen waren relevant voor de beslissing. In 2013 zag klaagsters situatie er iets beter uit dan in 2012. De Raad oordeelde dat ze op zich in staat zou zijn om de kinderen op te voeden onder de voorwaarde dat bescherming tegen C.

stand-by zou zijn. Het probleem was echter dat C. in het verleden zeer gewelddadig was geweest jegens klaagster en dat het risico levensgroot was dat hij in de toekomst wederom een bedreiging zou vormen voor haar leven. Ten tijde van deze beoordeling woonde C. inmiddels weer in Irak, maar de Raad overwoog dat dit feit het risico niet aanzienlijk verminderde. C. was gedreven door eerwraak en zou klaagster nooit met rust laten. Ook zouden de kinderen mogelijk het doelwit worden van gewelddadige acties van C. Het risico dat zij ontvoerd zouden worden, was onverminderd groot. Hoewel klaagster zich van C. had laten scheiden, had hij haar in 2012 opgezocht en verkracht. Van haar zwager ontving ze in 2013 doodsbedreigingen. Ook de Iraakse grootouders hadden gedreigd de kinderen te komen ophalen en naar Irak te brengen. Kortom, klaagster kon zich niet weren tegen de risico's die C. en zijn familie veroorzaakten en was om die reden ongeschikt als ouder. Daar kwam bij dat beide kinderen zeer gehecht waren aan de pleegouders. Vanwege de ervaringen die ze hadden gehad, waren zij meer dan gewoonlijk kwetsbaar voor verstoringen in de opvoedingssituatie. De Raad besliste daarom het gezag te beëindigen, de kinderen door de pleegouders te laten adopteren en de ouders geheel van contact uit te sluiten. De ouders wendden zich tot de rechtbank, maar de beslissing van de Raad hield stand. De rechtbank bevestigde het oordeel. Ook in hoger beroep hield de beslissing stand.

In Straatsburg klagen de ouders over de beslissing om klaagsters gezag over haar kinderen te beëindigen en de adoptie door de pleegouders uit te spreken. Het EHRM bespreekt de klacht in het licht van artikel 8 EVRM. Klaagster klaagt niet over de uithuisplaatsing, maar het EHRM overweegt dat het niet mogelijk is om een oordeel te geven over de klacht over de gezagsbeëindiging en de adoptie zonder daarbij de aanleiding voor de uithuisplaatsing te betrekken. De aandacht van het EHRM gaat vooral uit naar de beslissing van de rechtbank in 2014 over gezagsbeëindiging en adoptie. Toen waren de kinderen reeds meer dan drie jaar bij de pleegouders. Zij zagen hun ouders voor de laatste keer bij de ontvoering in 2011. Het EHRM haalt zijn overweging uit eerdere rechtspraak (EHRM 31 mei 2011, nr. 35348/06 (*R. en H./V.K.*)) aan, inhoudende dat na een lange periode van uithuisplaatsing het recht van de kinderen op continuering van de opvoedingssituatie zwaarder kan wegen dan het recht van de ouders op hereniging. Het EHRM onderschrijft het oordeel van de autoriteiten dat deze kinderen door hun ervaring meer kwetsbaar zijn dan gewoonlijk waardoor zij een verhoogd belang hadden bij het in stand houden van de opvoedingssituatie bij de pleegouders. Betreffende de beslissing om klaagsters gezag te beëindigen, onderschrijft het EHRM het oordeel van de nationale instanties dat er geen verwachting was dat de ouders ooit in staat zouden zijn om hun ouderlijk gezag uit te kunnen oefenen. De situatie was permanent en het diende de belangen van de kinderen om hun relatie tot de pleegouders te bevestigen. De kinderen waren niet aan hun biologische ouders gehecht en wel zodanig aan de pleegouders gehecht dat het schadelijk zou zijn om ze bij hen weg te halen. Betreffende het risico dat door C. werd

veroorzaakt, overweegt het EHRM dat de autoriteiten gerechtigd waren om te concluderen dat klagster om die reden geen contact met haar kinderen zou mogen hebben. Ook de keuze voor adoptie kan de goedkeuring van het EHRM wegdragen, gelet op de sterke behoefte van de kinderen aan een veilige en stabiele opvoedingssituatie. Het EHRM overweegt dat de maatregel van adoptie alleen in zeer uitzonderlijke situaties gerechtvaardigd kan zijn, namelijk indien onderbouwd door een overheersende noodzaak in het belang van de kinderen. Uitzonderlijk is de geschiedenis van ernstig huiselijk geweld, als gevolg waarvan de kinderen twee keer bij wijze van spoedmaatregel in twee verschillende pleeggezinnen waren geplaatst en dan weer telkens terug bij de ouders om vervolgens wederom bij pleegouders te worden geplaatst. Daardoor hadden de kinderen al vele verstoringen in hun opvoeding gehad. De kinderen, die zeer gehecht waren aan de pleegouders, waren dermate beschadigd dat klagster niet in staat zou zijn om ze op te voeden. Ook abnormaal was het feit dat de kinderen nog steeds in een beveiligde situatie leefden, vanwege het risico van ontvoering door C. Het EHRM haalt zijn eerdere rechtspraak aan, waarin is overwogen dat het feit dat de familiebanden tussen ouder en kind beperkt zijn consequenties heeft voor de beoordeling van de vraag of er een rechtvaardiging is voor de inmenging (EHRM 28 oktober 2010, 52502/07 (*Aune/Noorwegen*); EHRM 16 juli 2002, 56547/00, (*P., C. en S./V.K.*); EHRM 31 mei 2011, nr. 35348/06 (*R. en H./V.K.*)). Het EHRM concludeert dat de omstandigheden uitzonderlijk waren en dat – met het oog op de proportionaliteit – artikel 8 EVRM niet is geschonden door de gehele uitsluiting van contact met de ouders.

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 26-04-2018

Zaaknummer: 27496/15